

Krepitev industrijske baze EU in 28. režim v ospredju razprave na Svetu za konkurenčnost

29.5.2026 - | gov.si

28. in 29. maja 2026 v Bruslju zaseda Svet za konkurenčnost. Prvi dan je bil namenjen razpravi o notranjem trgu EU in industriji, drugi pa vesoljskim temam. Glavni temi razprave ministrov sta bili pospeševanje industrije v EU in vzpostavitev 28. režima - enotnega pravnega okvira EU za ustanavljanje in delovanje podjetij (EU Inc.).

Ministri EU, pristojni za notranji trg in industrijo so prvi dan zasedanja razpravljali o Aktu o pospeševanju industrije (angleško Industrial Accelerator Act - IAA), natančneje o ukrepih za okrepitev povpraševanja po nizkoogljičnih in v EU proizvedenih industrijskih izdelkih. Namen ukrepov je, skupaj z mehanizmi za privabljanje strateških naložb in pospešitev izdaje dovoljenj, prispevati k ohranjanju in širitvi industrijske proizvodnje v EU ob hkratnem zmanjševanju administrativnih bremen ter podpori konkurenčnosti in dekarbonizaciji strateških industrij. Slovenija je v svoji intervenciji poudarila, da načeloma podpira cilje predloga, vendar ukrepi ne bodo zadostovali za dolgoročno konkurenčnost evropske industrije. Ključni nerešen izziv namreč ostajajo visoke cene energije, česar predlog ne naslavlja. Opozorila je tudi na tveganje povečanih upravnih bremen pri javnem naročanju in shemah podpore, zlasti zaradi preverjanja porekla, lastništva ponudnikov iz tretjih držav in nizkoogljičnih kriterijev. Predlog pa ni jasen glede dokazil in postopkov, pri čemer harmonizirana EU orodja za preverjanja niso vzpostavljena. Ukrepi bi morali biti sorazmerni, tehnološko nevtralni in enostavni za izvajanje, sicer obstaja tveganje omejene konkurence, višjih cen in neuspešnih postopkov zaradi nezadostnega števila ustreznih ponudnikov. Slovenija je na koncu še dodala, da določbe o tujih neposrednih investicijah prinašajo dodatna upravna bremena za nacionalne organe. Potrebni so realistični roki in izvedljivi postopki. Pomembno bo zagotoviti usklajenost z mednarodnimi trgovinskimi obveznostmi EU in razmisliti o enotnih ključnih sporočilih do tretjih držav. Pozitivno je ocenila poenostavitev in digitalizacijo postopkov izdaje dovoljenj, a menila, da je treba uskladiti sektorsko zakonodajo v izogib podvajanjem, pravni negotovosti in dodatnim upravnim bremenom.

Druga pomembna razprava je bila posvečena predlogu Uredbe o 28. režimu pravnega okvira gospodarskih družb - EU Inc.. Ta predstavlja pomemben korak k poenostavitvi ustanavljanja in delovanja inovativnih podjetij v EU. Cilj pobude je zmanjšati razdrobljenost pravnih ureditev med državami članicami ter ustvariti enoten evropski pravni okvir, ki bi zagonskim in hitro rastočim podjetjem omogočil lažji dostop do kapitala, hitrejšo širitev poslovanja ter večjo konkurenčnost evropskega gospodarstva na globalni ravni. Slovenija je podprla prizadevanja za zmanjšanje administrativnih ovir in krepitev poenotene oblike gospodarske družbe za podjetništvo in investicije. V razpravi je bilo zaznati splošno močno podporo predlogu in intenzivnemu nadaljevanju pogajanj z namenom čimprejšnjega zaključka zakonodajnega akta. .

Ministri so obravnavali tudi evropski turistični sektor. Razpravljali so o vplivu krize na bližnjem vzhodu na turistični sektor EU, kjer so se seznanili s stanjem in odpornostjo evropskega turističnega sektorja ter poudarili pomen usklajenega, pravočasnega in sorazmernega odziva na ravni EU. Prisotni so potrdili Sklepe Sveta EU o oblikovanju trajnostnega in konkurenčnega turizma za prihodnost, ki celovito naslavlja izzive razvoja evropskega turističnega sektorja kot so uravnotežen turizem, trajnostna mobilnost, povezljivost in integracija evropskega podatkovnega prostora za turizem, odpornost sektorja na podnebne spremembe idr..

Razprava v okviru delovnega kosila je bila posvečena ključnim izzivom evropske kemične industrije -

vplivu visokih stroškov energije in surovin, šibkejše globalne konkurenčnosti (in nelojalne svetovne konkurence), zmanjšane povpraševanja ter regulativnih in administrativnih bremen na deindustrializacijo in izgubo delovnih mest.

V okviru točk razno so se prisotni med drugim seznanili s stanjem razprave o predlogih uredb o Evropskem skladu za konkurenčnost (angleško European Competitiveness Fund - ECF) ter kritičnih surovinah, z napredkom in nadaljnji koraki glede strategije za enotni trg EU, z rezultati srečanja Ministrskega zavezništva za energetske intenzivne industrije, ki je bilo 28. maja zjutraj ob robu sveta, ter s programom dela prihodnjega irskega predsedstva.

Drugi dan zasedanja bo v popoldanskem času namenjen vesolju. Svet se bo seznanil z napredkom pri obravnavi Uredbe o varnosti, odpornosti in trajnostnosti vesoljskih dejavnosti v Uniji (akt EU o vesolju). Ciprsko predsedstvo je besedilo dodatno racionaliziralo in poenostavilo ter obravnavalo več pravnih vprašanj. Ne glede na to, da gredo spremembe v pravo smer, ostaja odprtih več vprašanj. Začetek uporabe uredbe se načrtuje proti letu 2030, da se državam članicam in industriji omogoči pravočasna prilagoditev novemu regulativnemu okviru.

Pomembna bo tudi razprava o pomenu vesolja za gospodarsko varnost. V času globalnih pretresov, tehnološke tekme in vse večjih geopolitičnih tveganj postaja vesolje novo strateško področje gospodarske varnosti. Če želi EU ohraniti strateško avtonomijo, mora bistveno povečati skupna vlaganja v raziskave, inovacije in industrijsko politiko — tudi na področju vesolja.

V okviru točk razno se bodo delegacije seznanile s stanjem obravnave predloga uredbe Agencije EU za vesoljske storitve (angleško EU Agency for the Space Programme - EUSPA), s programom irskega predsedstva za področje vesolja za drugo polovico 2026, Programom Evropske vesoljske agencije (angleško European Space Agency - ESA) za evropsko odpornost iz vesolja (angleško European Resilience from Space - ERS), ter informacijo Francije o organizaciji Vesoljskega vrha, ki bo 9. in 10. septembra v Parizu.

<https://www.gov.si/novice/2026-05-29-krepitev-industrijske-baze-eu-in-28-rezim-v-ospredju-razprave-na-svetu-za-konkurencnost>